

A **Nabucco** tervezett csővezeték, amely Törökországból szállítana földgázt nyugati irányban Ausztriáig, Bulgárián, Románián és Magyarországon keresztül. A gázvezeték a törökországi Erzurumból indul...

A Köpcös a kezébe nyomta az újságot és onnva tovább ment. A benne lévő darab köfték penészes végét az ősz hajú, meleg barna szemű aggastyán apránként harapdálta. Evés közben a zsírfoltos lapokat olvasni kezdte. Az avas köfte darabokat persze ki is vehette volna a papírosokból, de akkor meglátják a többiek, hogy mekkora darabokat hozott ma a Köpcös. A volt orvos haverja. Beburkolózott rongyaiba. Olvasni mindig jobban szeretett magyarul, mint gondolkodni. Mert gondolkodni és imádkozni inkább törökül volt számára könnyebb. Na nézzük, gondolta, mit írnak ezek itt megint a hajléktalanok és csavargók világából. Egy másik újságból kiollózott cikkre figyelt fel. Rusztán olvasni kezdett: *„Vajon napjainkban mely negatív emberi tulajdonság okozza a legtöbb bonyodalmat, problémát, vizsályt? Egyesek talán a kapzsiságot, a becstelenséget, az irigységet említenék, ám a legtöbben – bármennyire is meglepő –, a büszkeséget és az önzést nevezik meg. Bizonyítékát és romboló erejét az élet minden területén tapasztalhatjuk: az üzleti világban, a politikában, a sportban, a vallásban, a szórakozásban és a családban. A Biblia szerint ebből születik az emberiség minden problémája, mivel az élet minden területén féktelen romboló erőként van jelen. A büszkeség konfliktusokhoz és emberek bukásához vezet...”*

(Fedél nélkül.

2011.09.08.)

Rusztán végigolvasta a cikket, miközben az utolsó húsdarab is lassan kifogyott az újság lapjai közül. A zsíros papírost a nadrágzsebébe dugta. Aludni kellene, gondolta. Fáradt volt, beteg volt, és úgy érezte, nagyon öreg... A koszos rongyaira heveredve, a tavaszi napfénynek kifejezetten örülő toprongyos, keleti arcélű, alig az ötvenes évein túl jutó „öregember” furcsán festett. Idegen volt. Nem csak a városban. A helyzet is idegen volt tőle. Pedig már lassan egy éve, hogy az utcán él... Dühösen ősz hajtincseibe túrt. Tetű még talán nincs benne, gondolta, de ha még egyszer a Dögös Lénával hál, az sem kizárt, hogy elkap tőle egy-kettőt. Ez a gondolat egy kicsit jobb kedvre derítette. Lénát bárki, bármikor megdöngetheti, a kövér nő csont-részegen szétrakja a lábát és a hajléktalanok sorban állva, másznak rá. Rusztán azonban csak józan óráiba közelítette meg a nőt. Ő az a férfi volt, aki szerette hallgatni a nő nyögéseit is az aktus közben. Egyszer Léna még állítólag fogat is mosott a Rusztán kedvéért. De a török valamiért ezt nem tudta kellően értékelni: hátulról, a szokásos pózban rakta be méretes szerszámát.

Míg gondolataiba mélyedt valaki megállt a háta mögött. Érezte, hogy ott van, de nem akart megfordulni. Ha csöves és lopni jött, akkor úgy is belerúg. Ha Lénának támadt hancúrozásra kedve, akkor hiába jött, férfiassága most leginkább egy fonnyadt fügével egyenrangú. De az édeskés parfüm illata, ami megcsapta az idegen oldalából, arra következtette, hogy finom hölgy lehet a látogatója. Megfordult.

– Maga ki? És mit akar? – kérdezte némi akcentussal, de magyar nyelven.

– Jó napot. Újságíró vagyok. Egy cikksorozatot írok egy országos napilapnak a budapesti hajléktalanokról. Jó napot. – ismételte meg a nő és arrébb lépett.

– Bűdös vagyok? – ripakodott rá a női betolakodóra, majd hirtelen felállt. – Az vagyok. Na és?

Maga szép.

A nő láthatóan zavarba jött a fejlemények ily hirtelen változásán és riadtan hátra lépett.

– Ne féljen. Most ettem. Egyébként se harapok. – próbált nyugodtabb hangnemet megpendíteni Rusztán. – Miért éppen rám kíváncsi? Annyian vannak itt a téren, nézzen körül. Biztosan talál nálam érdekesebb figurát is.

– De én Nabucco életére vagyok kíváncsi – válaszolta a nő.

Rusztán végig mérte a beszélgetőtársát. Magas, hosszú lábú nő volt, gesztenyebarna hajában itt-ott megcsillant már egy-egy ősz hajszál. Az a fajta csinos és ápolt nőtípus, kinek korát nehéz megsaccolni, így a megszokott árulkodó jelekből próbálta megtippelni hány éves is lehet. Sál nem volt a nyakán, a megereszkedett arcbőr és a melle feletti ráncok egy kerek harmincasra utaltak. Formás kebleit nem tartotta egybe semmilyen melltartó és a blúzon át huncutul átvillanó bimbók a nő minden mozdulatát ringva, remegve követték.

– Nabucco? Az én vagyok. A barátaim neveztek el így, még az egyetemen. De honnan tudja ezt a becenevem? – csodálkozott rá a nőre. – Utoljára Erna, a feleségem szólított így a kórházban. De Erna a múlt évben meghalt.

– Az egyik barátjától tudom a nevét és a tartózkodási helyét. Magyar barátjától, aki remekül készíti a köftét – mosolyodott el a barna hajú és elővette a táskájából a diktafont. – Leülne velem egy kávéra itt, a közeli cukrászdában?

– Maga szerint egy magamfajta vén csövest beengednének abba a puccos terembe? – kérdezett vissza arrogánsan Rusztán.

– Ne féljen. Ha nem engedik be, botrányt csapok. Különben is, rendelni fogunk. A pénzünk meg csak nem bűdös ezeknek. – Hosszú haját megrázva a nő kuncogott egy sorozatot, miközben a mellének halmai hullámokat törtek a tökéletesen kivasalt blúzon.

Rusztán sohasem mondott volna igent egy ilyen felkérésre. De a nő bája, kedvessége és meleg, bátorító tekintete azt sugallták, hogy kövesse. Foltos ingét begyűrte a kopott, néhány számmal nagyobb toprongyos nadrágba, cipőjét kivette a fekvőhelynek is szolgáló kiszolgált mikadó alól. Néhány perc gondolkodás után a katonai zubbonyt is a vállára vetette. Ellopják, ha itt hagyja, villant át a férfin.

A cukrászdában furcsán méregették a vendégek a belépő párost. A sarokban lévő asztalnál találtak helyet. A nő kávért rendelt és különböző édességeket, mit sem törődve a férfi zavarán.

– Gyerekkoromban imádtam a halvát. Moszkvából hozta a nevelőapám. Azóta se ettem olyan igazi orosz finom csemegét – mondta a nő, miközben a pincérnő után szólt, hogy a kávért törökösen kérik majd.

Rusztán feszélyezettsége lassan alább hagyott.

– Maga is idegen Budapesten? – kérdezte.

– Igen is meg nem is. – válaszolta titokzatosan a nő. – Bár nem itt születtem, nem itt teltek el a gyermek éveim, még is úgy érzem, Budapest az én városom. Ide köt minden: a családom, a munkám, és sajnos már a halottaim is. De beszéljünk inkább magáról. Hogyan került ilyen messze Erzurumból?

A férfi a nőt nézte. Szép nő, nagyon szép, gondolta, és nagyon hasonlít valakire. Mivel nem tudta hová tenni ezt az érzését, elindultak belőle a szavak:

– Ott születtem. Apám orvos volt, így nekem is ezt a pályát szánta. Ankarában kezdtem el a tanulmányaimat, majd egy ösztöndíjjal Moszkvába kerültem. Ott ismertem meg a feleségemet, Ernát. Ő magyar volt, szintén ösztöndíjasként tanult az orosz fővárosban. Már végzős rezidensek voltunk, mikor Erna anyai nagybátyja révén álláslehetőséget kaptunk Ankarában. Én sebészként kezdtem el a praxisom, Erna patológus lett. Szófiában élő volt évfolyamtársunkat

meglátogatva jött az ötlet, hogy az ottani kutatóintézetbe lenne ösztöndíjas állás kettőnknek. Nagyobb fizetés, szolgálati lakás. Neki vágtunk. Pár év múlva meghalt a feleségem apja. Az anyja egyedül maradt itt, Budapesten, és mi hozzáköltöztünk. Hatalmas házban élt, ragaszkodott a vagyonához. Munkát itt is hamar találtunk, patológusokban már akkor sem bővelkedett ez az ország. Boldogok voltunk a feleségemmel, annak ellenére, hogy gyermekkel nem áldott meg a sors. Bár a barátaink gyakran tréfálkoztak, hogy Erna „törököt fogott velem”, aki nem tudja anyává tenni, soha nem volt komolyabb konfliktus köztünk. Még akkor sem, amikor Bécsbe jártam át dolgozni. Az egyik orvos kolléganőmmel. Erna úgy tudta, hogy műtéteket vállalunk. De ez nem volt igaz. Húszévi házasság után elkapott a hév és csaltam az én gyönyörű Ernámat. Mikor öleltem és szeretkezés közben azt kérdezte, Nabucco, ugye szeretsz, össze visszacsókoltam, és nem mertem válaszolni. Aztán másnap éjjel már a másik nő tüzes teste mellett aludtam el valahol egy bécsi szállodában. És idővel sorban váltottam a partnereket. Bécsben nem számított: ápolónő, kolléganő, rezidens. A szép nők lettek a gyengém.

A pincérnő letett elénk a kávé és a süteményeket. A nő a halva után nyúlt.

– Tudta, hogy Magyarországra a törökök hozták be ezt a finomságot? – kérdezte, majd hatalmas darabot tett a kinyújtott rózsaszín nyelvére.

A férfi belekortyolt a kávéjába. A forró lét lassan engedte le a torkán. És tovább mesélt. A háreméről. A lassan már napi szinten váltakozó nőkről. Betegségekről, halálról, majd az alkoholizmusáról. Arról, hogyan csúszott le lassan, fokozatosan. És hogy miért nem tett semmit azért, hogy ne jusson oda, ahol ma tart. Mert Erna váratlan halála, az egyre inkább elhatalmasodó alkoholizmusa, s az ebből következett sorozatos orvosi műhibák csak egy része volt annak, hogy elvesztette a munkáját, a hajlékát, a volt életét. Vezekel, mondta, az önző, büszke egykori énje miatt. És kiitta az utolsó korty kávéját a csészéből.

– Évekkel ezelőtt Törökországban járva fényes példáját láttam a valamikori büszke, férfias tartásnak. – folytatta Rusztán. – Egy hagyományos népviseletbe öltözött tekintélyes férfi, derekán, gazdagon díszített ezüst handzsár. Odamentem és ki akartam venni a fegyvert a tokjából, hogy megnézzem. Mire az, büszkén rám tekintett, és így szólt: Nálunk egy önértékes férfi, ha kihúzza a handzsárt, véresen teszi vissza. Akkor jót nevettem. Ma, ha eszembe jut ez a jelenet, még jobban szégyellem magam. Oda a büszkeségem. Az életem. Az önbecsülésem.

Könnyes szeméit a mikádó ujjába törölte és felállt. A nő nem marasztalta. Kifizetve a számlát a férfi után sietett.

– Nincs vissza út. Már nincs. Mindent elmondtam, láthatja, megérdemlem a sorsom – és a falnak fordulva Rusztán magára kapta a katonai zubbonyt várva, hogy a nő elmenjen.

– Ha úgy érzi, még szeretne elmondani nekem valamit, vagy bármilyen segítségre szorul, netán valami eszébe jut, amit fontosnak tart, itt hagyom a névjegyem. Köszönöm, hogy megosztotta velem az élettörténetét. Viszontlátásra. A nő lehajolt a férfi nadrágzsebébe csúsztatva a papírkártyát.

A férfi megvárta, míg a körömcipők kopogása elhall és megfordult. Kivette a névjegykártyát a zsebéből és elolvasta a rajta szereplő nevet. Majd némi gondolkodás után mélyebben a nadrágzsebébe nyúlt és kihalszta belőle a zsíros újságpapírt. A napfény felé tartva megkereste azt a cikket, amit korábban olvasott. A büszkeségről. Újra elolvasta. „*A Biblia szerint ebből születik az emberiség minden problémája, mivel az élet minden területén féktelen romboló erőként van jelen. A büszkeség konfliktusokhoz és emberek bukásához vezet...*”

Nahát, micsoda véletlen, gondolta. Az ollózott cikk alatt annak a nőnek a neve szerepelt, kinek néhány perce még, a nevét sem tudva, elmondta az élettörténetét. Az egész rongyos életét.

Erzurumtól kezdve, Bécsig.

Rustana Andhi betűzte lassan... S a felismerés éles fájdalomként nyílt az elméjében...

Istenem, gondolta... s már eszébe jutott, honnan lehetett ismerős a nő arca. 30 évvel ezelőtt, még Erna előtt, Erzurumban, Rustana, az apja egyik páciensének lánya, szeretői egyike...